

der skal tages Hensyn til Vælgertallet; det skal være det afgørende, hvor mange Vælgere der er. Ja, men ærede Medlemmer maa ikke glemme, at foruden Vælgerne eksisterer der ogsaa en anden Befolkning. Der eksisterer indenfor Kredsen en Befolkning af fuldmyndige Mænd fra 25 til 30 Aar, som ikke ere med til at stemme, der eksisterer en Befolkning af myndige gifte og ugifte Kvinder, som ikke ere med til at stemme, der eksisterer en Befolkning af Børn osv. rundt omkring. Det er ogsaa en Befolkning, den vil man ganske lade være med at tage Hensyn til. Jeg mener, at de Vælgere, der er i en Kreds, ere ikke blot Repræsentanter for sig selv, de ere det for den hele Befolkning i Kredsen, og den har man ikke Lov til at se bort fra, man har ikke Lov til at sige: Kvinder, Tyende osv. eksistere slet ikke, vi regne kun med Vælgere. Nej, jeg siger, saa maa det mindre Antal, som repræsenterer den store Befolkning, ogsaa have et Stemmeantal i Forhold til den Befolkning, de repræsenterer, indtil maaske den Tid maatte komme, da de, som nu ere udelukkede, selv kunne være med til at stemme. Derfor forekommer det mig, at ogsaa paa dette Punkt sætte vi en ny afgørende Regel ind, slaa noget fast som grundlovsmæssig Ordning, som Grundlovens Fædre vel viseligt have undladt at medtage. De have overladt det til den almindelige Lovgivning efter Opfattelserne til enhver Tid. Jo mere man erkender, at ogsaa Kvinder og Tyende, jo mere man erkender, at alle fuldmyndige Mænd ogsaa skulle regnes med, selv om de ikke ere Vælgere, desmindre kan jeg være med til at slaa dette fast, at det kun er Vælgerne indenfor Valgkredsen, til hvilke der skal tages det afgørende Hensyn. Naar man henviser til den legale Praksis, siger jeg: eet er, at man kan bruge en Praksis, et andet er at slaa den fast som en grundlovsmæssig Regel, det maa enhver erkende gøre en umaadelig Forskel. — Og hvorledes kunne saa disse Bestemmelser ikke misbruges? Vi have allerede hørt, at de kunne gøre en Forskel paa mellem 15,000 og 25,000. Vi have hørt, at der bestaar Kredse paa mellem 9,000 og 18,000, saavidt jeg forstod det ærede Medlem. Det erkender man nu for et Misbrug, som skal ændres. Hvis denne Bestemmelse vedtages, kan det kun være Udtryk for den grundlovsmæssige Brug af Lovgivningsmagtens Beføjelse til at vedtage noget saadant. At hjemle saadanne Misbrug ved Grundloven, forekommer det mig, man under ingen Omstæn-

dighed kan gaa med til. Selv om den højtærede Konseilspræsident taler om de uhyre Fremskridt, som dette Forslag indeholder, siger jeg, at paa dette Punkt indeholder det en Uretfærdighed, som netop nu skal slaas grundlovsmæssig fast, og som jeg synes, man paa ingen Maade kan gaa med til. — Og naar den højtærede Konseilspræsident citerede den københavnske Borgerrepræsentations Udtalelse, vil jeg dertil blot sige, at vi føle os ikke repræsenterede af denne Borgerrepræsentation, og dens Opfattelse er paa ingen mulig Maade afgørende for os, vi fastholde tværtimod vor Opfattelse i saa Henseende.

Saa blev det mod Kravet om Forholdstalsvalgmaaden paaberaabt, at man ikke fik den i 1849. Nej, thi da kendte man den ikke. Oberst Tscherning har beklaget dette, da han gerne vilde have været med til den. I 1866 havde man den ganske vist, men da havde man saa meget andet at blive enig om, og navnlig var Forholdet det, at man slet ikke rørte ved Folketinget, thi det eneste, som den Gang var Opgaven, var at se at enes om Landstinget. Det var det, der var Stridspunktet, den forandrede Sammensætning af Landstinget. Det enedes man endelig om, og der indførte man Forholdstalsvalg. Naar man ikke gik videre og indførte det med Hensyn til Folketinget, var det, fordi det for saa vidt laa udenfor Tanken.

Som Indvending imod at indføre Forholdstalsvalg hørte vi jo nu det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds nævne, at det var Møllestenspolitik at kræve den. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem rigtig har forstaaet, hvad der menes med dette Udtryk, jeg tror det ikke. Ved „Møllestenspolitik“ forstaar jeg en saadan, hvor man blander uvedkommende Ting ind i et Emne, men det gøre vi ikke her. Thi naar der er Spørgsmaal om Ændringer i Grundlovens § 32, og naar den altsaa er under Forhandling, er det ikke uvedkommende Ting, naar man f. Eks. siger: Vi ville have slettet det sidste Punktum i dette Lovforslag, eller vi ville ikke have medtaget dette med „Hensyntagen til Vælgertal og Befolkningstæthed.“ Jeg tror, at alt dette er indbefattet under det Spørgsmaal, vi her drøfte. Men jeg tror, at det ærede Medlem ved Møllestenspolitik forstaar en Politik, der ikke i et og alt vil følge de Anskuelser, som han bærer frem. Naar man foreslaar Ændringer, saa er det Møllesten, som det ærede Medlem kaldte det. Men den Forstaaelse af Udtrykket turde det ærede Medlem være ene om.